

334.6

u-11

ՅԵԿԱՄՏԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ
ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ԳԵՏԶՐԱՏ

1931

ՇԵՐԵՎԱՆ

ՊԵՏՂՈՍԻ ՏՊԱՐԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿ. № 1773
ԳԼԱՎԼԻՏ 6692 (Բ)
ՊԵՏԿԵՐ 4091
ՏԻՐԱԺ 12.000

ԱՄԵՆԱՌԻՇԸ ՄԻՆՁԵՎ ՌԳՈՍՏՈՍԻ ՄԵԿԸ ԱՄԵՆ
ՄԻ ԿՈՒՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԻՏԻ ԳԻՏԵՆԱ ԿՈՒՏՆՏԵ-
ՍՈՒԹՅԱՆ ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԲԱՇԽՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

ԽՍՀՄ-ի Հոգծողկոմափի յեվ կոլսնսկեմսրոնի
փորճումը կոլսնսնուքյունների 1931 թվակա-
նի յեկամոսների ուրիմակելի կերպով բաշխե-
լու մասին

I. ԲԱԺԻՆ

Կոլտնտեսությունների յեկամուտներն ու բերքը
ձիշտ բաշխելը՝ համաձայն յուրաքանչյուր կոլտնտեսա-
կանի կատարած աշխատանքի քանակի ու վսրակի և
նրա աշխդրքույկում արձանագրված աշխորերի թվի,
ժճուական նշանակություն ունի կոլտնտեսությունների
արտադրական ամրացման, աշխատանքի նկատմամբ
յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի նյութական շահադր-
քըովածությունն ավելացնելու, կոլտնտեսականների
աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման ու
կոլտնտշարժման հետագա ամման համար:

Կոլտնտեսականների հիմնական մասսայի փորճի
աճմանը համապատասխան, այս տարի բոլոր շրջաննե-
րում և բոլոր կոլտնտեսություններում անպայման
պետք է վերացվեն անցյալ տարի յեկամուտների բաշխ-
ման ժճուական նշանակություն ունեցած թերությունները: Այդ
պատճառով կոլտնտեսականներին ելին՝

1. Յեկամուտները բաշխվում էյին բառ չնչի և վոչ թե բառ կատարված աշխատանքի քանակի ու փորակի:

2. Կուլակային ագիտացիայի ազդեցությամբ, առաջին կալված հացահատիկից կոլտնտեսականներին տրվում էր նրանց ամբողջ տարվա բաժինը միանգամից, փոքրով խախտվում էր աշխատանքային կարգապահությունը, փոքր և հանդիսանում էր 1930 թ. բերքահավաքի ժամանակ մեք ունեցած մեծ կորուստների գլխավոր պատճառներին մեկը:

3. Ճիշտ կազմակերպված չէր կոլտնտեսականներին փողով և մթերքով ավանաներ տալու գործը և չկար վերահսկողություն նրա վրա:

4. Խճճված էր կոլտնտեսության յեկամուտների հաշվառումը և ճիշտ հաշվառման չէր յենթարկվում կոլտնտեսականների կատարած աշխատանքը:

5. Խճճված էյին կոլտնտեսությունների հաշվուներն այլ կազմակերպությունների հետ:

6. Կոլտնտեսական մասնաները բավարար չափով չէյին մասնակցում փողով և մթերքով ստացված յեկամուտների բաշխման կարգի քննարկմանը, ձգձգվում էր յեկամուտների բաշխումը:

7. Հողային և կոլտնտեսական որդանները բավարար չափով չէյին ղեկավարում յեկամուտների բաշխման պրակտիկան:

Յեկամուտների բաշխման ասպարիզում անցյալ տարի թույլ տրված սխալներին խուսափելու համար, ԽՍՀ Միության Հոգեփոխան և Կոլտնտեսական որդաններին կիրառել հետևյալ ձեռնարկումները:

1. Յեկամուտները չի կարելի լավ բաշխել, առանց ճիշտ հաշվառման յենթարկելու կոլտնտեսականների կատարած աշխատանքը և փողով ու մթերքով նրանց ստացած բոլոր ավանաները: Ուստի ամեն մի կոլտնտեսություն պարտավոր է մինչև բերքահավաքի սկիզբը միանգամայն պարզ հիմքերի վրա դնել կոլտնտեսականի աշխատանքային գրքույկում նրա աշխուրների թվի, ինչպես և նրան աշխուրների հաշվին փողով ու մթերքով տրվող ավանաների գործը և հետագայում վոչ մի դեպքում չուշացնել կոլտնտեսականի գրքույկում արձանագրելու նրա աշխատանքային որերը, կատարելով այդ առնչադն հինգ որը մեկ անգամ:

2. Կոլտնտեսությունների վարչությունները պարտավոր են հատուկ խնամքով կազմակերպել հավաքված ամբողջ բերքի հաշվառումը և վոչ մի ղեկավարման թույլ չտալ մթերքները պահեստ տանել, առանց համապատասխան գրանցումների: Այդ նպատակով անհրաժեշտ է ձեռք բերել համապատասխան թվով կշեռքներ, իսկ յեթե այդ հնարավոր չէ, բերքը չափել հասարակ ձևերով՝ ծավալի չափով, արկղներով, պարկերով, չափումներով և այլն:

3. Կոլտնտեսությունների վերատուգիչ հանձնաժողովները պարտավոր են ստանալու ամիսը յեղու անգամ ստուգել, թե վորքան ճիշտ են հաշվառման յենթարկվել մթերքներն ու նյութերը, վորքան ժամանակին են գրանցվել ստացված յեկամուտներն ու կատարված ծախսերը, վորքան ժամանակին և ճիշտ են գրանցվել աշխատանքային որերը կոլտնտեսականների աշխատանքային գրքույկում:

Հարավային չրջաններում ամենաուշը մինչև ողոստոսի մեկը և մյուս չրջաններում մինչև ողոստոսի 15-ը յուրաքանչյուր կոլտնտեսության վերստուգիչ հանձնաժողովը պետք է գեկուցում տա կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովին (կամ լիազորների ժողովին), թե ինչ արդյունքներ և տվել աշխատանքային ուրերի գրանցումը կոլտնտեսականների հաշվեդրքույկներում:

III. ԲԱՓԻՆ

Կոլտնտեսության ընդհանուր յեկամտից կոլտնտեսականների միջև բաշխման յենթակա յեն.—

ա) պարենահացը և այլ մթերքները, բացի կոնսերվացիայով պետությանը հանձնվելիք (վաճառվելիք) հացահատիկից և սերմացվի ապահովագրման ու հատուկ պարենային այն ֆոնդերից, վորոնք կազմվում են կոլտնտեսությունների վորոշմամբ.

բ) կերերը, բացի այն կերերից, վորոնք հանձնվելու յեն (վաճառվելու յեն) պետությանը, հատկացվելու յեն կոլտնտեսության ապրանքային կաթնատնտեսություններին, հանրայնացված անասունների կերը կըրման, ինչպես և կերի ապահովագրման ֆոնդերին.

գ) փողային միջոցները, բացի այն մասից, վորով պետք է վճարվեն կոլտնտեսության պարտքերն ու հարկերը, ինչպես և այն փողերից, վորոնք հատկացվում են հիմնական շինարարության պլանը կատարու, ինվենտար և նյութեր դնելու, տնտեսության այլ ծախսերը ծածկելու և հատուկ հանրային ֆոնդ կազմելու համար:

2. Այն կոլտնտեսություններում, վորտեղ աշխատանքները դեռևս չեն հանրայնացվել, ընդհանուր ժո-

ղովի վորոշմամբ պետք է հանրայնացվեն և մացվեն կոլտնտեսության ընդհանուր յեկամտի մեջ: Աշխատանքների բերքահավաքը կատարվում է կոլեկտիվ ձևով:

Կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովը քննարկում և սահմանում է այն կարգն ու պայմանները, վորով հանրայնացվում են աշխատանքները:

3. Աշխատանքի այն բոլոր ուրերը, վոր կատարել է կոլտնտեսականը 1930 թվի հունվարի մեկից մինչև 1932 թ. հունվարի մեկը՝ հաշված նաև աշխատանքների, աշխատավարի, բազմամյա մշակույթների (ցանովի խոտեր, այգիներ և այլն) և հիմնական շինարարության առարկայում նրա աշխատած բոլոր ուրերը, պետք է հաշվի առնվեն 1931 թ. յեկամուտը բաշխելիս:

IV. ԲԱՓԻՆ

Ընդհանուր յեկամտի պարենային մասը բաշխվում է հետևյալ ձևով՝

1) կատարվում է այն կոնսերվացիոն պայմանագիրը, վոր կնքվել է արտագրանքը պետությանը հանձնելու (վաճառելու) համար.

2) կազմվում է սերմացվի ֆոնդ այնպիսի չափով, վոր ապահովվի 1932 թվականին ցանքի տարածության ընդարձակումն առնվազն 10-20 տոկոսով, համաձայն կոլտնտեսությունների ցանքերի ընդարձակման 1932 թ. պլանին, և կազմվում է սերմացվի ապահովագրման ֆոնդը ընդհանուր սերմֆոնդի 10-15 տոկոսի չափով.

3) ստեղծվում է հատուկ պարենային ֆոնդ, վորից պետք է՝

ա) մթերք մատակարարվի այն կոլտնտեսականներ-

քի ընտանիքներին, վարոնց աշխատունակ անդամներին
թիվը մոբը և և մորոնք չնայած իրենց բարեխղճ աշ-
խատանքին, չեն կարողացել աշխատել իրենց ընտա-
նիքը պաշտնով ապահովելու չափ:

բ) մթերք հայթայթվի կոլտնտեսությանը սղա-
տարկող ուսուցիչներին, դյուզատնտեսներին, գոտեխ-
նիկներին, անասնաբուժներին:

գ) ապահովվին արտագնաց այն կոլտնտեսական-
ներն ու նրանց ընտանիքները, մորոնք, աշխատունակ
անդամներին պակտտության պատճառով, չեն կարող
իրենց համար անհրաժեշտ քանակությամբ պարենա-
յին հացահատիկ և տնտեսողների համար կեր ստանալ,
վոր այդ արտագրանցները և նրանց ընտանիքները ըս-
տանան նույնքան պարեն և կեր, վորքան ստանում է
կոլտնտեսության մեջ բարեխղճորեն աշխատող կոլ-
տնտեսականը: Յեթե արտագնաց կոլտնտեսականի ըն-
տանիքի աշխատունակ անդամները հրաժարվում են
կոլտնտեսության մեջ աշխատելուց, ապա այդպիսի
ընտանիքը զրկվում է սույն արտոնությունից:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — Յ-րդ կետում մատնա-
նքշված պարենային ֆոնդից կոլտնտեսություն-
ները բաց են թողնում պետության սահմանած
զնով:

4. Կոնտրակտացիայի համաձայն հանձնված (վա-
ճառված), սերմացվի հատկացված, ապահովագրման
ու հատուկ պարենային ֆոնդերին հատկացված մթերք-
ները դուրս գալուց հետո, մնացած պարենային մթերք-
ների ամբողջ հիմնական մասսան բաշխվում է կոլտնտե-
սականների միջև, համաձայն նրանց կատարած աշխա-

տանքի քանակի ու վորակի և աշխարհույկում արձանա-
գրված աշխուրների թվի:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 1. — Կալաման ընթացքին

դուզներթաց և կոլտնտեսության կոնտրակտացիոն
պարտավորությունների կատարմանը համապա-
տասխան, կոլտնտեսականներին պարենային մը-
թերքներով ավաններ են տրվում այն արտա-
դրանքի հաշվին, վոր հասնում է նրանց՝ իրենց
աշխուրների համաձայն: Ավանները տրվում են
կոլտնտեսության սահմանած չափով:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 2. — Ամեն մի կոլտնտեսու-
թյան մեջ, նայած կոլտնտեսականների միջև
բաշխվելիք պարենային մթերքների քանակի,
սահմանվում է պարենային հացահատիկի այն
ամենամեծ չափը, վոր ստանում է ամենից չատ
աշխատանքային որեր ունեցող կոլտնտեսականը,
լատ վորում կոլտնտեսականն այդ սահմանված
չափից դուրս իրեն հասանելիք յեկամուան ստա-
նում է փողով: Ավելի քիչ աշխատանքային որ
ունեցող կոլտնտեսականը լավագույն կոլտնտե-
սականի համեմատությամբ ավելի քիչ է պարե-
նային հացահատիկ ստանում:

V ԲԱԺԻՆ

Կոլտնտեսության կերի արտադրանքը բաշխվում է
հետևյալ ձևով.

ա) կատարվում է պետությանը բոլոր կերերը հան-
ձնելու (վաճառելու) պլանն այն չափով, վորը նախա-
տեսված է կոնտրակտացիոն պայմանագրում:

բ) կապվում է կոչո և խտացրած կերերի ֆոնդ՝

կոլտնտեսական ապրանքային ֆերմաների և կոլտնտես-
սության հանրայնացված լծկան ու մթերատու անաս-
նունների պահանջները լրիվ բավարարելու համար,
ինչպես և կազմվում և կերի սահեռտի ֆոնդ անասնա-
բուծությունն ընդարձակելու նպատակով:

Հանրայնացված անասունների համար կազմված
ֆոնդից պետք է առանձնացնել հստակ անձեռնմխելի
մասը գարնանացանի նախապատրաստման և անցկաց-
ման ժամանակ անասուններին կերակրելու համար:

Կոլտնտեսության ապրանքային ֆերմաների համար
սահմանված ֆոնդերը հատկացվում են միմիայն այդ
ապրանքային ֆերմաներին և կարող են միավել մի-
միայն նրանց կարիքների համար:

զ) կոնտրակտացիոն պայմանագիրը կատարելուց և
կերի ու պահեստի կերի ֆոնդեր ստեղծելուց հետո,
մնացած ամբողջ կերը բաշխվում է մթերատու անաս-
նուն ունեցող կոլտնտեսականների միջև, հաշվի առնե-
լով նրանց աշխատանքային սրերը և նրանց մթերատու
անասունների թիվը:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Մթերատու անասուն
չունեցող կոլտնտեսականներն իրենց ֆասանելիք
յեկամտի բաժինը կերով ստանալու փոխարեն,
ստանում են փողով:

դ) այն կոլտնտեսականը, վորը մթերատու անաս-
նուն ձեռք կրերի բերքը բաշխվելուց հետո, կարող է
անհրաժեշտ քանակով կեր ստանալ պահեստի կերի
ֆոնդից՝ իր աշխատանքային սրերի թվի համաձայն:

VI ԲԱԺԻՆ

Կոլտնտեսությունների դրամական յեկամուտնե-
րից, 1931 թվականին մուծվելիք հարկերը, ապահովա-

դրական մուծումները և ստացած վարկերի պարտքը
վճարելուց հետո,

1. Հին կոլտնտեսություններում 15 տոկոս և 1930
թվի հոկտեմբերից հետո կազմակերպված կոլտնտեսու-
թյուններում 10 տոկոս հատկացվում է այն անրաժան
ֆոնդին, վորի նպատակն է դնել մեքենաներ, լծկաններ
ու մթերատու անասուններ և ծախսել հիմնական չինա-
բարության վրա:

Անրաժան ֆոնդը կազմվում է փողով (ոուբլինե-
րով):

2. Յերկու տոկոս հատկացվում է կոլտնտեսական-
ների հանրայնացված դույքի, գլխավորապես նրանց
հանրայնացված մթերատու անասունների արժեքը վճա-
րելու համար:

3. Մեկ և կես տոկոս հատկացվում է պարզևատըր-
ման ֆոնդին, վորով պետք է պարզևատրվեն լավադույն
կոլտնտեսականները, հարվածայիններն ու բրիգադի-
ները:

4. Մեկ և կես տոկոս հատկացվում է ոգներու հա-
մար այն կոլտնտեսականներին, վորոնք ուղարկվում են
այլ և այլ դասընթացներ սովորելու նպատակով:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Այն շրջաններում, վոր-
տեղ դեռևս համատարած կոլեկտիվացում չկա,
2-րդ, 3-րդ և 4-րդ կետերում հիշատակված
ֆոնդը բաշխվում է հանրայնացված դույքի հա-
մաձայն: Այդ ֆոնդի չափը պետք է կազմի յեկա-
մըսի հինգ տոկոսը:

5. Յերկու տոկոս հատկացվում է կուլտուր-կեն-
ցապային ֆոնդին:

6. Փողի մնացած ամբողջ մասան, վերոհիշյալ
ֆոնդերին հատկացումներ կատարելուց և արտադրա-

կան ծախսերը վճարելուց հետո, բաշխում է կոլտնտեսականների միջև, համաձայն յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի աշխատանքային գրքույկում արձանագրված աշխատանքային օրերի թվի:

VII ԲԱԺԻՆ

Յեկամուտների բաշխման կարգն ու ժամկետները սահմանում է կոլտնտեսության վարչությունը և հաստատում է կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովը, ղեկավարվելով հետևյալ դրույթներով:

1. Կոլտնտեսությունների վարչությունները պարտավոր են 1931 թվի յեկամուտներից կոլտնտեսականներին հասնող բաժինը բաշխել նրանց միջև 1932 թվականի հունվարի 15-ից վուչ ուշ:

2. Մինչև կոլտնտեսության մեջ յեկամուտները վերջնականապես բաշխվելը, կոլտնտեսականների կարիքները բավարարելու համար՝ կոլտնտեսության վարչության վորոշմամբ կարելի չե կոլտնտեսականներին ավանս տալ փողով և մթերքով, բացառապես ի հաշիվ կոլտնտեսականների ունեցած աշխատանքային օրերի, ընդ վորում ավանս կարելի չե տալ միմիայն այն կոլտնտեսականներին, վորոնք կատարում են կոլտնտեսությունների վարչության աշխատանքային առաջադրանքները:

3. Կոլտնտեսականի հետ վերջնական հաշիվ տեսնելիս նրան հասանելիք յեկամուտների ընդհանուր գումարից պետք է պահել տարվա ընթացքում նրան մթերքով ու փողով տրված բոլոր ավանսները:

4. Կոլտնտեսությունների վարչություններին իրավունք է վերադասվում մթերքի ու փողի ավանսից գրավել այն կոլտնտեսականներին, վորոնք վատ են աշխա-

տում բերքահավաքի, աշնանացանի և աշնանավարի ժամանակ: Այդպիսի կոլտնտեսականներին ավանս տալը պետք է հետաձգել վերջին հերթին:

5. Պարտավորեցնել կոլտնտեսությունների վարչություններին հարավային շրջաններում մինչև 1931 թվի հոկտեմբերի մեկը, իսկ մյուս շրջաններում մինչև նոյեմբերի 1-ը, մոտավորապես վորոշել կոլտնտեսականների միջև բաշխվելիք յեկամտի չափը և տալ կոլտնտեսականներին աշխատանքային օրերի համաձայն նրանց հասանելիք ամբողջ յեկամտի յերկու յերբորդ մասը, այնպիսի հաշվով, վոր յեկամտի մնացած մասը տրվի ամենաուշը մինչև 1932 թ. հունվարի 15-ը՝ վերջնականապես նրա հետ հաշիվ տեսնելով:

ԽՍՀՄ-ի Հոգժողկոմատը և Կոլտնտկենտրոնը պարտավորեցնում են կոլտնտեսությունների վարչություններին, շրջանային հոդբաժիններին և կոլտնտմիություններին կազմակերպել սույն վորոշման լայն քննարկումը այնպիսի հաշվով, վոր ամեն մի կոլտնտեսական ամենաուշը մինչև ոգոստոսի 1-ը գիտենա յեկամուտների բաշխման կարգը:

Պարտավորեցնել հանրապետական հոգժողկոմատներին, կոլտնտկենտրոններին, մարզային և յերկրային հոգվարչություններին և մարզային ու յերկրային կոլտնտմիություններին կազմակերպել սույն վարչական անշեյ կատարման մասսայական առու-գումը:

ԱՅՍ ՏԱՐԻ ՎՈՉ ՄԻ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ
ԶՊԵՏԲ Ե ԹՈՒՅԼԱՏՐՎԻ ԸՍՏ ՇՆՁԻ ԲԱԺԱՆԵԼ ՓՈ-
ՂՈՎ ՅԵՎ ՄԹԵՐԲՈՎ ՀԱՍԱՆՆԵԼԻՔ ՅԵԿԱՄՈՒՏԸ:

ԽԱՀՄ-ի Հողադուրծության Կալտնոտեստների վար-
չությունը հիշեցնում են բոլոր կալտնոտեսականներին
խորհուրդների '6-րդ' համագումարի 'այն 'պարտադիր
վարչումը, վարտեղ ասված է հետևյալը' 0

«Յեկամուտների (քե փողով և քե մթերով) վոչ
քե յուրաքանչյուր կալտնոտեսականի կատարած աշխա-
տանքի քանակի ու վարակի համաձայն, այլ ըստ շնչի
բաշխումը շատ հաճախ քարգում են կուլակները և կու-
տնոտեսությունների մյուս քշնամիները, վարունք վար-
ձում են վիժեցնել կալտնոտեսական գործը: Ուրիշի աշ-
խատանքով ապրելու այդ սիրահարներին պետք է ամե-
նավնական հակահարված տալ, մինչև իսկ վտարելով
նրանց կալտնոտեսություններից: Բոլոր կալտնոտեսակա-
նների և կալտնոտեսությունների համար պետք է կանոն
դառնա կալտնոտեսության յեկամուտների բաշխումը հե-
տևյալ սկզբունքով՝ ՈՎ ԱՎԵԼԻ ՇԱՏ ՅԵՎ ԼԱՎ Ե ԱՇ-
ԽԱՏՈՒՄ, ՆԱ ԱՎԵԼԻ ՅԵ ՍՏԱՆՈՒՄ, ՈՎ ՉԻ ԱՇԽԱ-
ՏՈՒՄ, ՆԱ ՎՈՉԻՆՉ ՉԻ ՍՏԱՆՈՒՄ»:

ԽԱՀՄ-ի Հողադուրծության Ժողովրդական

Կալտնոտեսություն

Կալտնոտեսությունի վարչության հախագահ՝

ՀԱՄԷ - ՇՇԲ

Տ. ՅՈՒՐԿԻՆ

1931 թ. հունիսի 12

Ս. Ա. ՄԻՇԿԻՆ
Ս. ՄԱՍԼՆԻՅԱՆԻ ԱՆՈՒՄ

«Ազգային գրադարան

NL0193345

ԳԻՆԸ 5 ԿԱԳ. (1/2 լՆ.)

РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ДОХОДА В КОЛХОЗАХ

Госиздат ССР Армени
Эривань—1931